

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії університету,
ректор Херсонського державного університету
Олександр СІПІВАНОВСЬКИЙ

ПРОГРАМА

творчого конкурсу з **Музичного мистецтва**
для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»
на основі повної загальної середньої освіти
за спеціальністю: В 5 Музичне мистецтво
Освітня програма Музичне мистецтво
(денна, заочна форми здобуття освіти)

Івано-Франківськ 2025

Затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва протокол
(№8 від 3 березня 2025 року.)

Голова фахової-атестаційної
комісії (укладач програми)

Наталія ГУНЬКО

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Зміст програми.....	4
3. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування (творчий конкурс), співбесіди з Музичного мистецтва.....	7
4. Список рекомендованої літератури.....	9
5. Критерії оцінювання знань.....	11

1. Загальні положення

Програма вступного випробування (творчого конкурсу) з Музичного мистецтва складена для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти, після закінчення музичних училищ, училищ мистецтв, училищ культури, музичних шкіл та шкіл мистецтв. Абітурієнти повинні мати відповідні знання з музично-теоретичних дисциплін, на належному рівні володіти музичним інструментом, уміти продемонструвати власні вокальні дані.

Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Організація та проведення фахових вступних випробувань відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти бакалавра.

Форма вступного випробування (творчий конкурс), співбесіди: вступне випробування (творчий конкурс), співбесіда проводиться у формі творчого конкурсу (усно, в дистанційному форматі).

Тривалість вступного випробування (творчий конкурс), співбесіди – творчий конкурс складається з двох етапів: **перший етап** – виконавська творчість: гра на музичному інструменті або спів, **Другий етап** – теорія музики та сольфеджіо.

Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, у якому члени предметної екзаменаційної комісії вказує причину відсторонення від іспиту та його час. Такі абітурієнти для подальшої участі у конкурсі не допускаються.

Вступники, які не з'явились на вступне випробування (творчий конкурс), співбесіди з Музичного мистецтва без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. Зміст програми

Творчий конкурс складається із двох частин: **перша складова** – виконавська творчість: гра на музичному інструменті або спів; **друга складова** – теорія музики й сольфеджіо.

Виконавська творчість: «Гра на музичному інструменті» – виявляє рівень володіння музичним інструментом, музичну пам'ять, художній смак, виконавські навички, здібності до виступу перед аудиторією слухачів.

- Абітурієнт (спеціалізація: фортепіано /оркестрові інструменти / народні інструменти) повинен виконати напам'ять 2 підготовлених твори на музичному інструменті:

- твір крупної форми (I, II, III частини концерту, сонати, сюїти, варіації);
- п'єсу (кантиленного або віртуозного характеру).

Приклади програм для виконання на музичному інструменті:

Фортепіано:

- Й.Бах. Прелюдії та фуги, ДТК т.І, II;
- В. Моцарт. Сонати для ф-но;
- В.Моцарт. Концерт (D-dur);
- Л.Бетховен. Концерт № 1 для ф-но з оркестром;
- Ф.Мендельсон. Пісня без слів;
- Л.Бетховен. Сонати для ф-но;
- Ф.Шуберт. Соната (C-dur);
- С.Прокоф'єв. Сонати №5, I ч.;
- Е.Гріг. Соната (e-moll);
- В.Косенко. Соната № 3, I ч.;
- Б.Лятошинський „Шевченківська сюїта” тв.13.;
- К.Мясков. „Фантазія на закарпатські теми”;
- Ф.Ліст „Угорська рапсодія” № 10 (E-dur);
- С.Рахманінов. Прелюдії тв.33, тв.39;
- Ф.Шопен. Полонез (d-moll);
- Ф.Шопен. Ноктюрн № 1 тв. 48 (c-moll).

Скрипка:

- Й.Бах. Сонати та партити.
- М.Скорик. Карпатська рапсодія.
- В.Моцарт. Концерти для скрипки з оркестром №1, 4, 5.
- Л.Ревуцький. Пісня і танок.
- А.В'єтан. Концерт № 4,5,6 для скрипки з оркестром.

Флейта:

- Й.Бах. Сюїта (d-moll);
- Х.Глюк. Мелодія;
- А.Вівальді. Концерт для флейти, I ч.;
- М.Лисенко. Українська фантазія.

Баян, акордеон:

- Й. Бах. Прелюдія та fuga (e-moll);
- Й. Бах. Органна прелюдія (d-moll);
- М. Чайкін. Концерт;
- В. Зубицький. «Концертні варіації на теми А. Пьяццолі»;
- А. Чайкін. Концерт для баяну з симфонічним оркестром (B-dur);
- Г. Шендерьов. Думка;
- А. Шалаєв. Варіації на російські теми;
- М. Лисенко. Елегія;
- М. Скорик. Гуцульський танок.

Бандура:

- М. Дремлюга. Прелюдія і fuga (e-moll);
- К. Мясков. Концертна п'єса;
- С. Баштан. Варіації на тему української номадної пісні «Пливе човен»;
- А. Левицький. Прелюд.
- **Домра:**
- Л. Бетховен. Соната (C-dur);
- І. Михальченко. Варіації на тему р.н.п. «Выйду ль я на реченьку»;
- П. Чайковський. Осіння пісня;
- Ф. Фіорілло. Етюд.

Музичні твори виконуються на всіх інструментах народного або симфонічного оркестру.

«Спів». Абітурієнт (спеціалізація: академічний спів / естрадний спів) повинен виконати напам'ять 2 різножанрові та різнохарактерні вокальні твори (а'cappella або у супроводі ф-но).

Під час виступу абітурієнт повинен продемонструвати технічну досконалість (чисте інтонування, метроритмічну єдність, чітку дикцію) різні засоби музичної виразності, артистизм тощо.

Приклади вокальних творів:

- Українська народна пісня в обр. Б.Лятошинського «Ой вербо, вербо»;
- А.Скарлатті. Арія «Le violetta»;

- Ж.Масне, сл. А.Лалле «Елегія»;
- Ю.Рожавський, сл. Л.Рєви «Летять ніби чайки»;
- Ф.Мендельсон, сл. Ф.Роберта «Улюблене місце»
- І.Шамо, сл. Д.Луценка «Не шуми калинонька»;
- Т.Джордані. Арія «О милий мій».

Другий складова: «Теорія музики й сольфеджіо»

3.Перелік завдань

Абітурієнт повинен дати усну відповідь на теоретичне питання з курсу «Теорія музики та сольфеджіо», побудувати та заспівати в тональності та від звуку (вгору та вниз) мажорні та мінорні (3 види) гами до семи знаків та лади народної музики, діатонічні та характерні інтервали, тризвуки з розв'язанням та оберненнями. Д7 та його обернення з розв'язанням, зм. VII7 з розв'язанням, інші види септакордів тощо.

4. Список рекомендованої літератури:

1. Афоніна О. С., Баранова В. О. Сольфеджіо на основі сучасної, джазової та естрадної музики. Вінниця: Нова Книга, 2013.
2. Афоніна О. С. Сольфеджіо. I-VIII класи. К.: Мелосвіт, 2014.
3. Андрєєва О. Основи музичної грамоти. К. : Музична Україна, 1993. 123 с.
4. Бородай М., Сивик О. Теорія музики в системі професійної музичної освіти. Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012.
5. Буравчук А. Сольфеджіо. К.: Мелосвіт, 2015.
6. Виноградов Г. Елементарна теорія музики та сольфеджіо. К.: Музична Україна, 1973.
7. Вірановський Г. Музично-теоретичні системи. К.: Музична Україна, 1978.
8. Ганзіна Т. Правила з елементарної теорії музики. К.: Мелосвіт, 2007.
9. Єфремов К. Про можливі шляхи розвитку сучасної системи нотописання. К: Музична Україна, 1966. 32 с.
10. Калашник М. Уроки елементарної теорії музики. – Харків : Фактор / Pelican, 2011.
11. Михайловська Р. С. Послідовності інтервалів та акордів. К.: Мелосвіт, 2013.
12. Михайловська Р. С. Сольфеджіо на матеріалі української пісні. – К.: Мелосвіт, 2015.
13. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. К., 1980. 211 с.
14. Побережна Г. І. Загальна теорія музики : підручник. К.: Вища школа, 2004. 298 с.
15. Поляковська С. П. Довідковий матеріал з музичної грамоти. Вінниця: Нова Книга, 2012.
16. Смаглій Г. А. Основи теорії музики : підручник. Харків: Факт, 1998. 231 с.
17. Теорія музики у таблицях: Методичний посібник-гра /Укл. Криницька Т. В., Бабенко Л. В. К. : ДАКККиМ, 2006.

5. Критерії оцінювання фахового вступного випробування (творчий конкурс), співбесіди з Музичного мистецтва.

Система оцінювання під час фахового вступного випробування

Елемент оцінювання	Рівень оцінки	Характеристика	Кількість балів
І блок Інструментальна майстерність НЕ РЕКОМЕНДОВАНО	Дуже низький	Абітурієнт не має сформованого уміння сприйняття музичних образів та їх відтворення; демонструє дуже слабе художньо-естетичне мислення; відсутність елементарних знань та умінь у музично-творчій діяльності; музично-виконавський рівень дуже низький.	0-49
Р Е К О	Низький	Абітурієнт має недостатньо сформований рівень сприйняття музичних образів та частковий рівень їх відтворення. Демонструє слабо сформований художньо-естетичне мислення; низький рівень знань та умінь у музично-творчій діяльності; виконавсько-технічний рівень низький.	50-71
М Е Н	Середній	Абітурієнт сприймає та інтерпретує музичні образи відповідно авторському задуму, але має стандартне мислення, бракує власних бачень; трапляються недоліки в інтерпретації музичного образу; володіє задовільними виконавсько-технічними навичками і уміннями.	72-81
Д О В А	Добрий	Абітурієнт має добре розвинуті музичний слух, музично-образне уявлення; міцні ґрунтовні музично-теоретичні знання, вільно володіє виконавсько-технічними уміннями; вміє проаналізувати власне виконання, визначити недоліки і свідомо їх усунути.	82-90
Н О	Високий	Абітурієнт має розвинутий музичний слух, музично-образні уявленням; вміє максимально використовувати набуті знання і практичні уміння у виконавській діяльності, інтерпретації художнього образу музичного твору. На високому рівні володіє виконавською технікою, сформованими	90-100

		виконавськими навичками. Емоційно виразно виконує музичні твори.	
Вокальна майстерність НЕ РЕКОМЕНДОВАНО	Дуже низький	Абітурієнт не має сформованого уміння сприйняття вокальних образів та їх відтворення; не орієнтується в жанрово-стильових особливостях вокальних творів; не володіє основними вокально-технічними навичками; елементарні знання та уміння у виконавсько-творчій діяльності відсутні.	0-49
РЕКО	Низький	Абітурієнт має недостатньо сформований рівень сприйняття вокальних образів та їх інтерпретації. Демонструє слабо сформовану орієнтацію щодо жанрово-стильових особливостей виконання вокальних творів; основні вокально-технічні навички на низькому рівні розвитку, знання та уміння у виконавсько-творчій діяльності слабкі.	50-71
МЕН	Середній	Абітурієнт сприймає та інтерпретує вокальні образи відповідно авторському задуму, але має стандартне виконавське мислення, бракує власних художньо-виконавських бачень; сформованість основних вокально-технічних навичок на достатньому рівні; володіє задовільними знаннями та уміннями у виконавсько-творчій діяльності.	72-81
ДОВА	Добрий	Абітурієнт має добре розвинуті музичний слух та музично-образне уявлення; міцні ґрунтовні музично-теоретичні знання щодо стильового та жанрового різноманіття виконуваних вокальних творів, вільно володіє вокально-технічними навичками та уміннями; вміє проаналізувати власне виконання, визначити недоліки і свідомо їх усунути.	82-90
НО	Високий	Абітурієнт має розвинутий музичний слух та музично-образні уявлення; вміє максимально використовувати набуті знання і практичні уміння у вокально-виконавській діяльності, інтерпретації художнього образу вокального твору. На високому рівні володіє вокальною технікою, сформованими	90-100

		вокально-виконавськими навичками. Емоційно-виразно виконує вокальні твори, адекватно творчому задуму авторів.	
--	--	--	--

**Схема оцінювання другої складової творчого конкурсу:
Теорія музики й сольфеджіо**

Елемент оцінювання	Рівень оцінки	Характеристика	Кількість балів
II блок Сольфеджіо НЕ РЕКОМЕНДОВАНО	Дуже низький	Абітурієнтом не відповів на жодне поставлене і білеті завдання.	0-49
Р Е К О	Низький	Абітурієнтом не дав чіткої відповіді на теоретичне питання. У побудові та співі ладів, інтервалів, акордів припустився значних помилок (конструктивних, інтонаційних).	50-64
М Е Н	Середній	Абітурієнтом дав недостатньо повну відповідь на теоретичне питання. У побудові та співі половини завдання із сольфеджіо зроблені певні конструктивні й інтонаційні огріхи.	65-73
Д О В	Добрий	Абітурієнтом дав відповідь на поставлене у білеті теоретичне питання, в основному вірно виконав завдання щодо побудови ладів, інтервалів, акордів, припустивши окремі конструктивні та інтонаційні неточності під час співу.	74 -89
А Н О	Високий	Абітурієнтом дав повну відповідь на поставлене у білеті теоретичне питання, вірно виконав завдання з побудови ладів, інтервалів, акордів. Продемонстрував чистоту інтонування у приспівуванні виконаних послідовностей.	90 - 100
Загальна сума балів			200

Мінімальна кількість балів, отриманих за складання абітурієнтом фахового вступного випробування (творчий конкурс), співбесіди з Музичного мистецтва становить: I складова – 50 балів; II складова – 50 балів.

Максимальна кількість балів, отриманих за складання абітурієнтом фахового вступного випробування (творчий конкурс), співбесіди з Музичного мистецтва становить: I складова – 100 балів; II складова – 100 балів.